

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดปัตตานี มีรูปแบบในการศึกษา ประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงปริมาณ

การวิจัยเชิงปริมาณ โดยการใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุข โรงพยาบาลทั่วไป และโรงพยาบาลชุมชน ทั้ง 12 แห่งในจังหวัดปัตตานีต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดปัตตานี

การวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่มกับทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขในประเด็นความคิดเห็นต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขและแนวทางการประยุกต์การปฏิบัติตามกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในจังหวัดปัตตานีก่อนเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2553 จำนวน 93 คนประกอบด้วย

1. ทันตแพทย์ที่ปฏิบัติงานประจำในสำนักงานสาธารณสุข จำนวน 1 คน โรงพยาบาลทั่วไป จำนวน 10 คน และโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 12 แห่งในจังหวัดปัตตานี จำนวน 31 คน รวม 42 คน
2. เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในสำนักงานสาธารณสุข จำนวน 3 คน โรงพยาบาลทั่วไปจำนวน 6 คน และโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 12 แห่งในจังหวัดปัตตานี จำนวน 42 คน รวม 51 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณ

1.1 ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณมีขนาดเท่ากับ 76 คน ได้จากการคำนวณตามสูตร Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่มเท่ากับ ± 0.05 (เพ็ญแข แสงแก้ว, 2541:56)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

แทนค่า

$$n = \frac{93}{1 + 93(0.05 \times 0.05)}$$

$$= 76.46 \text{ จำนวนเต็มคือ } 76$$

เมื่อ $n =$ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$N =$ จำนวนประชากร

$e =$ ค่าความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม

แบ่งกลุ่มตัวอย่างโดยใช้อัตราส่วน 81.72% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1.1 ทันตแพทย์ที่ปฏิบัติงานประจำในสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 12 แห่ง ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 34 คน

1.1.2 เจ้าหน้าที่ทันตสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานประจำในสำนักงานสาธารณสุข จังหวัดปัตตานี โรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลชุมชนทั้ง 12 แห่ง ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 42 คน

1.2 วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ดังนี้

ชั้นที่ 1 แบ่งเป็นสัดส่วนตามตาราง

ตาราง 1 แสดงสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานที่ปฏิบัติงาน

สถานที่ปฏิบัติงาน	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ทันตแพทย์ในสำนักงานสาธารณสุข	1	1
ทันตแพทย์ในโรงพยาบาลทั่วไป	10	8
ทันตแพทย์ในโรงพยาบาลชุมชน	31	25
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขในสำนักงานสาธารณสุข	3	3
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขโรงพยาบาลทั่วไป	6	5
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขโรงพยาบาลชุมชน	42	34
รวมทั้งสิ้น	93	76

ขั้นที่ 2 สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับสลากรายชื่อให้ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนของขั้นที่ 1

2. กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพใช้การเลือกจากกลุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ ทันตแพทย์ จำนวน 8 คนและเจ้าพนักงานทันต-สาธารณสุข จำนวน 8 คน

กลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพใช้การเลือกตัวอย่างแบบเจาะจงดังนี้

ทันตแพทย์ ทันตแพทย์ที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารดี
- 2) มีความสมัครใจ
- 3) เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทันตสาธารณสุขในเครือข่ายการให้บริการสุขภาพของจังหวัดปัตตานี

ให้บริการสุขภาพของจังหวัดปัตตานี

4) ทันตแพทย์ที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อกรอบกิจกรรมงาน ทันตสาธารณสุขในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 2 คน เห็นด้วย จำนวน 2 คน เห็นด้วยน้อย จำนวน 2 คนและไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน รวม 8 คน ถ้ากลุ่มค่าเฉลี่ยใดมีจำนวนไม่ถึง 2 คนจะใช้โควตานี้กับกลุ่มค่าเฉลี่ยอื่น ๆ ตามสัดส่วนจนได้จำนวนครบทั้ง 8 คน

เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข ที่เลือก เป็นกลุ่มตัวอย่างต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- 1) เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารดี
- 2) มีความสมัครใจ

3) เป็นผู้ที่สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทันตสาธารณสุขในเครือข่ายการให้บริการสุขภาพของจังหวัดปัตตานี

4) เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในระดับเห็นด้วยมาก จำนวน 2 คน เห็นด้วย จำนวน 2 คน เห็นด้วยน้อย จำนวน 2 คน และไม่เห็นด้วย จำนวน 2 คน รวม 8 คน ถ้ากลุ่มค่าเฉลี่ยใดมีจำนวนไม่ถึง 2 คน จะใช้โควตานั้นกับกลุ่มค่าเฉลี่ยอื่นๆ ตามสัดส่วนจนได้จำนวนครบทั้ง 8 คน

จากการเก็บรวบรวมและประเมินผลข้อมูลเชิงปริมาณ พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทันตแพทย์ จำนวน 34 คน และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขจำนวน 42 คน มีค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นต่อรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และ เห็นด้วย จึงใช้โควตาค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นที่อยู่ในระดับเห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย กับกลุ่มค่าเฉลี่ย เห็นด้วยมาก และ เห็นด้วยน้อย พร้อมทั้งมีคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นทันตแพทย์มีความสนใจในการให้ข้อมูลจำนวน 7 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขมีความสนใจในการให้ข้อมูลจำนวน 6 คน จึงมีกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพในการจัดสนทนากลุ่มจำนวน 2 กลุ่มคือ กลุ่มทันตแพทย์มีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 7 คน และกลุ่มเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขต่อรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดปัตตานี และเครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพใช้การสนทนากลุ่ม ทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในจังหวัดปัตตานี ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนและวิธีการในการสร้างดังนี้

1. การสร้างเครื่องมือ

1.1 เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณมีขั้นตอนและวิธีการในการสร้างดังนี้

1.1.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามจากหนังสือตำรา เอกสาร งานวิจัยวิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.1.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดและคำถามแบบเลือกตอบ ซึ่งแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับ ตำแหน่ง เพศ สถานที่ปฏิบัติงานประจำ อายุราชการ ระดับการศึกษา ภูมิถิ่นอาศัย ลักษณะคำถามเป็นแบบชนิดให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการรับรู้บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขตามแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์สุขภาพชุมชน กองทันตสาธารณสุข กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2552 ลักษณะคำถามเป็นแบบชนิดให้เลือกตอบ 2 ตัวเลือก จำนวน 16 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (บุญธรรม กิจปริคาบวิสุทธิ, 2527 : 63-64)

ตอบทราบให้ 1 คะแนน

ตอบไม่ทราบให้ 0 คะแนน

และเกณฑ์การแปลผลเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนมากกว่าร้อยละ 75 แปลผลว่ามีการรับรู้ระดับสูง

คะแนนตั้งแต่ร้อยละ 60-75 แปลผลว่ามีการรับรู้ระดับปานกลาง

คะแนนน้อยกว่า 60 แปลผลว่ามีการรับรู้ระดับต่ำ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เป็นแบบสอบถามชนิดประมาณค่า 4 ตัวเลือก คือ

1.1 ตอบเห็นด้วยมาก เห็นด้วย เห็นด้วยน้อย และไม่เห็นด้วย จำนวน 34 ข้อ โดยมีการให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยมาก	ให้	4	คะแนน
เห็นด้วย	ให้	3	คะแนน
เห็นด้วยน้อย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ได้	1	คะแนน

เมื่อได้ค่าคะแนนแล้วจึงนำมาแปลผลตามค่าเฉลี่ย (\bar{X}) โดยใช้ขีดจำกัดล่างเป็นเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มีค่าคะแนน	3.51 - 4.00	เท่ากับ	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มีค่าคะแนน	2.51 - 3.50	เท่ากับ	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มีค่าคะแนน	1.51 - 2.50	เท่ากับ	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	มีค่าคะแนน	1.00 - 1.50	เท่ากับ	ไม่เห็นด้วย

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประยุกต์กรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เหมาะสมแบบปลายเปิด จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

1.2 ปัญหา/อุปสรรค(ที่คาดว่าจะเกิด)ในการดำเนินงานตามกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

1.3 การประยุกต์กรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่เหมาะสม

2. เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพ

เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพมีขั้นตอนและวิธีการในการสร้างดังนี้

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ การจัดสนทนากลุ่ม จึงศึกษาวิธีการสร้างแนวคำถามจากหนังสือตำรา เอกสาร งานวิจัย วิทยานิพนธ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.2 สร้างแนวคำถามในประเด็นความคิดเห็นเรื่อง กรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดปัตตานี แนวทางการประยุกต์การปฏิบัติตามกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประกอบด้วยประเด็นคำถาม 4 ประการ คือ คุณลักษณะเฉพาะบ่งบอกความเป็นปัตตานี ความครอบคลุมของการกำหนดกิจกรรมในกรอบกิจกรรมฯ และปัจจัยหรือสิ่งสนับสนุนที่ต้องการ การประยุกต์กรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ไปใช้ดำเนินการ

2.3 กำหนดหน้าที่ในการจัดสนทนากลุ่ม โดยให้ทันตแพทย์ที่ไม่ได้เป็นผู้ให้ข้อมูลในวิจัยครั้งนี้เป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยเป็นผู้บันทึกข้อมูล และผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้ดูแลควบคุมการบันทึกเทปรวมถึงการบริการอาหารและเครื่องดื่มในระหว่างการสนทนากลุ่ม

2.4 อธิบายแนวคำถาม วัตถุประสงค์ในการวิจัยแก่ ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อทำความเข้าใจที่ตรงกัน

2.5 กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการจัดสนทนากลุ่ม

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงปริมาณ

1. ด้านความตรงด้านเนื้อหา (Content validity)

นำแบบสอบถามพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผู้อำนวยการ โรงพยาบาลหนองจิก จังหวัดปัตตานี หัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข โรงพยาบาลโลกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี หัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข โรงพยาบาลไม้แก่น จังหวัดปัตตานี พิจารณาความเหมาะสม ความสอดคล้อง ความครอบคลุมของเนื้อหาและความถูกต้องในสำนวนภาษา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยใช้สูตร (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540: 177)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R = คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญต่อคำถามแต่ละข้อ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยกำหนดคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญให้ ดังนี้

+ 1 หมายถึง คำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 หมายถึง คำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าคำถามนั้นสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

นำแบบประเมินความสอดคล้องไปหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยกำหนดค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่า IOC เท่ากับ 1 จำนวน 62 ข้อ เท่ากับ 0.67 จำนวน 3 ข้อ และเท่ากับ 0.33 จำนวน 1 ข้อ คือ ให้บริการป้องกันและส่งเสริมทันตสุขภาพในหญิงตั้งครรภ์ในคลินิกฝากครรภ์ โดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เห็นด้วย แต่ผู้เชี่ยวชาญอีก 1 ท่านไม่เห็นด้วย จึงปรับปรุงแบบสอบถามข้อนี้แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านประเมินใหม่ ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านเห็นด้วย ดังนั้นแบบสอบถามทุกข้อจึงสามารถนำไปใช้ได้ทั้งฉบับ

2. นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ผู้วิจัยเลือกพื้นที่ที่อยู่ติดกับจังหวัดปัตตานี โดยเลือกอำเภอสะบ้าย้อย อำเภอเทพา อำเภोजะนะ และอำเภอนาทวี จังหวัด

สงขลา ได้กลุ่มตัวอย่างดังนี้ ทันตแพทย์อำเภอละ 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 12 คน และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขอำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอเทพา อำเภอละ 5 คน ส่วนอำเภอจะนะ และอำเภอนาทวี อำเภอละ 4 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 18 คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามต่อไป

3. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ในส่วนของการรับรู้บทบาทและหน้าที่การปฏิบัติงานทันตสาธารณสุขต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรของ Kuder Richardson คือ KR-20 (ชาญชัย เรื่องขจร, 2550: 167)

$$r = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum pq}{\sigma^2} \right)$$

r = ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ

k = จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

p = สัดส่วนของผู้ตอบถูกแต่ละข้อคำถาม

q = สัดส่วนของผู้ตอบผิดแต่ละข้อคำถาม

σ^2 = ความแปรปรวนของคะแนนรวมของผู้ตอบทั้งหมด

ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการรับรู้บทบาทและหน้าที่ต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเท่ากับ 0.71

4. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้มาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบสอบถาม ในส่วนของการความคิดเห็นต่อกรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค โดยใช้สูตร (ชาญชัย เรื่องขจร, 2550: 167)

$$a = \left(\frac{k}{k-1} \right) \left(1 - \frac{\sum \sigma_i^2}{\sigma^2} \right)$$

a = ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของเครื่องมือ

k = จำนวนข้อคำถามทั้งหมด

σ_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ

σ^2 = ความแปรปรวนของคะแนนข้อคำถามของผู้ตอบทั้งหมด

ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามความคิดเห็นต่อกรอบกิจกรรมงานทันต
สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเท่ากับ 0.97

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเชิงคุณภาพ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของประเด็นคำถามเชิงคุณภาพ โดยให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบแนวคำถามให้ตรงตามวัตถุประสงค์การวิจัย
2. นำประเด็นคำถามที่ได้รับการตรวจสอบไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความตรงและเหมาะสมตามวัตถุประสงค์ได้ค่า IOC เท่ากับ 1 ทุกข้อคำถามแต่แนะนำให้ปรับปรุงสำนวนภาษาเล็กน้อย
3. ปรับปรุงสำนวนภาษาตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญก่อนนำไปใช้จริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 2 ส่วนคือ เครื่องมือวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามและเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม ซึ่งมีการเก็บรวบรวมโดยทำหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลาถึงนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปัตตานี เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล— เมื่อได้รับการตอบรับแล้วจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

ข้อมูลเชิงปริมาณ

1. นำแบบสอบถามการวิจัยไปให้กลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง ณ สถานที่ปฏิบัติงานของกลุ่มตัวอย่าง
2. หลังจากนั้น 2 สัปดาห์ผู้วิจัยไปเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามแต่ละฉบับพบว่า แบบสอบถามมีความถูกต้องสมบูรณ์ทุกฉบับ จำนวนทั้งสิ้น 76 ฉบับ
3. สร้างคู่มือลกรหัส นำข้อมูลจากแบบสอบถามมาลกรหัสในแบบลกรหัสและบันทึกลงในคอมพิวเตอร์เพื่อวิเคราะห์ต่อไป

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. จัดสนทนากลุ่ม ณ ห้องนมแม่ โรงพยาบาลหนองจิก จังหวัดปัตตานี โดยการขออนุญาตใช้ห้องเป็นการส่วนตัวกับหัวหน้าแผนกห้องคลอดเนื่องจากผู้วิจัยเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในสถานที่แห่งนี้ เมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงเตรียมการจัดสนทนากลุ่มต่อไป
2. จัดการสนทนากลุ่มจำนวน 2 ครั้งคือ กลุ่มทันตแพทย์และกลุ่มเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข โดยผู้วิจัยติดต่อผู้ให้ข้อมูลเป็นการส่วนตัวและแจ้งให้ผู้ให้ข้อมูลทราบเกี่ยวกับเรื่องที่

ทำการวิจัย วัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อผู้ให้ข้อมูลให้ความยินยอมจึงนัดหมาย วัน เวลาและสถานที่

3. เมื่อถึงกำหนดเวลาตามที่นัดหมายและผู้ให้ข้อมูลมาพร้อมแล้ว ผู้วิจัยจึงเริ่มจัดสนทนากลุ่มโดยการแนะนำตัวเอง แนะนำผู้ดำเนินการสนทนา บอกวัตถุประสงค์ในการวิจัย วิธีและขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ชี้แจงประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้ บอกสิทธิในการออกจากการวิจัยและขออนุญาตทำการบันทึกเสียง

4. ผู้ดำเนินการสนทนาคำถามการสนทนากลุ่มตามประเด็นคำถามที่สร้างขึ้นและผู้วิจัยทำการบันทึกข้อมูล เมื่อจบประเด็นคำถามแต่ละข้อแล้วผู้ดำเนินการสนทนาจะสรุปให้ผู้ให้ข้อมูลรับทราบซึ่งผู้ให้ข้อมูลยอมรับว่าข้อมูลถูกต้องและก่อนจบการสนทนากลุ่มแต่ละครั้งผู้ดำเนินการสนทนาจะสรุปประเด็นทั้งหมดอีกครั้งเพื่อยืนยันข้อมูลที่ตรงกัน ซึ่งผู้ให้ข้อมูลก็ยอมรับว่าข้อมูลถูกต้องทั้งหมด

5. เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือไม่มีความลำเอียงและอคติจากผู้วิจัย ข้อมูลที่ได้รวบรวมและแปลผลแล้ว ผู้วิจัยได้ส่งกลับไปยังผู้ให้ข้อมูลทุกรายเพื่อตรวจสอบ ทำความเข้าใจและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลอีกครั้ง ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทุกรายก็ยอมรับว่าข้อมูลถูกต้องทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับมาผู้วิจัยนำแบบสอบถามกลับมาสร้างคู่มือลงรหัส ลงรหัสตามคู่มือ กรอกข้อมูลและทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล การรับรู้บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขโดยใช้สถิติพรรณนาด้วยจำนวนและร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขต่อรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพโดยใช้ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขต่อรอบกิจกรรมงานทันตสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล โดยใช้สถิติ t-test
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับการรับรู้บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงาน ความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลกับความคิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงาน

ทัศนสาธารณสุข ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้บทบาทและหน้าที่ในการปฏิบัติงานกับความ
 คิดเห็นของทันตแพทย์และเจ้าพนักงานทัศนสาธารณสุข โดยใช้สถิติ Chi – square

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ภายหลังจากที่ได้รับข้อมูลจากการสนทนากลุ่มในแต่ละครั้ง ผู้วิจัยได้ถอดเทปบันทึกเสียงอย่าง
 ละเอียดแบบคำต่อคำ อ่านข้อมูลทำความเข้าใจและพยายามหาคำหลักสำคัญตามประเด็นคำถาม นำ
 ข้อมูลที่ได้รับจากการสนทนากลุ่มทั้ง 2 ครั้งลงในแบบวิเคราะห์ผลการจัดสนทนากลุ่มที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตาม
 ประเด็นคำถาม โดยจัดลำดับความสำคัญ จำแนกข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน นำคำหลักสำคัญมาปรับ
 ภาษา จัดหมวดหมู่ และเชื่อมโยงข้อมูลที่มีความเกี่ยวเนื่องเข้าด้วยกัน ตรวจสอบและจำแนกหมวดหมู่
 ของข้อมูลให้เป็นระบบ แปรผลโดยให้ความหมายและความสัมพันธ์ของข้อมูลตามบริบทของพื้นที่
 ที่เชื่อมโยง (Content analysis) หลังจากนั้นนำมาสรุปตามประเด็นคำถาม โดยมีการตรวจสอบกับ
 อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข

